

Öppet brev till statsministern, utrikesministern och utbildningsministern - Ahmadreza Djalali i iranskt fängelse i sju år, dömd till döden och allvarligt sjuk

Stockholm 24 april 2023

Till statsminister Ulf Kristersson, utrikesminister Tobias Billström och utbildningsminister Mats Persson

Karolinska Institutet (KI) och Akademiernas kommitté för mänskliga rättigheter (AKMR) vill med detta brev uppmärksamma er på den akut livshotande situationen i iranskt fängelse för den svensk-iranske forskaren Ahmadreza Djalali.

Den 26 april är det sju år sedan Djalali greps. Djalali, som doktorerat i katastrofmedicin vid KI, befann sig i Iran som inbjuden till en serie konferenser inom katastrofmedicin, bland annat vid Teherans universitet. Djalali anklagades efter gripandet för spioneri och dömdes senare till döden i en domstolsprocess som på långt när inte levde upp till internationella krav på rättvis rättegång. Domen byggde på en under hot framtvungad "bekännelse" som visats upp som propagandafilm i iransk TV. Efter överklagande fastställdes dödsdomen i en summarisk och hemlig rättegång av Irans högsta domstol, utan närvaro av Djalali eller hans advokat.

Djalalis situation är dubbelt livshotande. För det första kan dödsdomen verkställas med mycket kort varsel. Den 4 maj 2022 rapporterade iranska medier att domen skulle verkställas den 21:a samma månad. Den 4 maj var också sista dagen av förhandlingarna i Stockholms tingsrätt i rättegången mot iraniern Hamid Noury, anklagad för mord och grovt folkrättsbrott för regimens räkning i Iran. Noury dömdes i tingsrätten till livstids fängelse, men domen har överklagats och förhandlingarna i hovrätten har inletts. Dödsdomen mot Djalali verkställdes inte under förra året, men hotet kvarstår.

För det andra är Djalalis hälsotillstånd så dåligt att han mycket väl kan dö i fängelset utan avrättning. Han lider av omfattande hälsoproblem och långt gången undernäring och hans tillstånd har förvärrats av de hårda villkoren i fängelset, tillsammans med utebliven sjukvård. Han lider också svårt psykiskt av isoleringen. I Sverige finns hans familj, frun Vida Mehrannia och två barn, som har berövats en make och pappa. Djalali får inte kontakta sin advokat eller sin familj, och har under åren endast fått ta emot några få korta besök av sin familj i Iran men inget av sin hustru.

Omfattande namninsamlingar med krav på hans frisläppande har gjorts. FN, EU, människorättsorganisationer, politiker, Nobelpristagare och den akademiska världen har vädjat om att Djalali ska släppas ur fängelset och återförenas med sin familj i Sverige. Vida Mehrannia har upprepade gånger uppmanat svenska och andra EU-länders beslutsfattare att vidta ytterligare åtgärder.

Ahadreza Djalali är svensk medborgare och hans fall är därmed en fråga för den svenska regeringen att driva. Vi vädjar därför till regeringen att pröva alla vägar som kan leda till Djalalis frigivning. Vi uppmanar er att samordna era ansträngningar med andra länder, inklusive Belgien och Italien, som engagerat sig djupt i Djalalis fall på grund av hans anknytning till universitet i dessa länder. Vi ber er även att skyndsamt söka stöd från andra länder som har erfarenhet av att arbeta till skydd och stöd för fängslade personer med dubbelt medborgarskap.

Ahadrezas familj behöver honom. Sverige och världen behöver hans kunskaper i katastrofmedicin. Och tiden är knapp.

Högaktningsfullt,

Annika Östman Wernerson
Rektor, Karolinska Institutet

Peter Pagin
Ordförande, Akademiernas kommitté för mänskliga rättigheter